

Et par refleksioner omkring fåreprojektet på Sydhavnstippen

For få år siden var Sydhavnstippen et ugæstfrit område der hovedsageligt blev besøgt af hundeejere (det vender jeg tilbage til), modelflyvere samt våbenglade mennesker der brugte området til at øve sig på at skyde til måls. Rustne og udbændte bilvrage stod rundt omkring i landskabet og bidrog til at området fremstod mere som en skummel gammel losseplads end som et egentligt naturområde.

Sådan er det ikke i dag. Med udsætningen af de 58 får (fik vi at vide på åbningsdagen) har området skiftet fuldstændig karakter: Store områder er blevet græsset ned så de nu fremstår med en flora og en fauna der i det små minder om de gamle overdrev, og det meste af bjørnekloen er væk. Trods sit lille areal er Sydhavnstippen i dag en naturperle i det Københavnske landskab, og med sin store artsdiversitet sandsynligvis af stor økologisk betydning som hjemsted for sjældne planter og smådyr.

En episode der vist ikke var så usædvanlig for bare et par år siden var engang med til at holde min kæreste og mig selv væk fra området i et års tid efter at vi liggende fladt på en af stenmolerne i ti minutter havde forsøgt at få politiet til komme os til undsætning: Kuglerne susede om ørene på os fra ukendt sted, og vi troede at vi var udset som mål da kuglerne hele tiden slog ned få meter fra os. Da vi ikke kunne gøre den vagthavende politimand begribeligt hvor Sydhavnstippen ligger og skuddene samtidigt var stilnet af, opgav vi at få politiets assistance og kravlede forsigtigt op. Mål havde vi nu ikke været, men afgjort i livsfare, for dér spankulerede en mand rundt med riffel og skød frejdigt rundt i alle retninger uden at have gjort sig den ulejlighed at se efter om der skulle befinde sig andre mennesker i nærheden.

Af en eller anden grund - måske fordi der kommer flere mennesker på Sydhavnstippen nu - har klientellet skiftet så det i dag først og fremmest besøges af hundeejere og naturentusiaster som mig selv der finder Valby Parkens veltrimmede plæner omtrent lige så opmuntrende som en spadseretur hen over en fodboldbane. Mine små vandringer og gensyn med fårene har efterhånden udviklet sig til en hel afhængighed så jeg synes der er gået alt for længe hvis jeg ikke har hilst på fårene og fået skumringen med på Sydhavnstippen i et par dage. Da der stadig findes rester af affald oven på jorden, har jeg samtidigt gjort det til en vane at tage et stykke skrammel med ud hvis jeg falder over det. Andre må have gjort det samme, for der er betydeligt mindre af det gamle affald over jorden nu end da projektet startede. Dette vidner om en stor opbakning til og glæde ved projektet hos de lokale beboere.

Forhåbningen er naturligvis at området kommer til at vokse. Enten så det kommer til at omfatte den inderste del af tippen der er udlagt til senere bebyggelse, eller – men det er jo nok ganske utopisk – at man inddrog noget af de store græsarealer fra Valby Parken så der blev et større sammenhængende stykke ”vild natur” med naturligt forekommende dyr og græssende får.

Til slut en opfordring til at tage hundeproblemet op til overvejelse da jeg ser det som en alvorlig trussel mod projektets succes: De fleste hundeejere der har været vant til at lufte deres hunde derude før fåreprojektet startede, er fortsat med dette uden af have hundene i snor. I starten bildte jeg mig ind at det skyldtes uopmærksomhed og bad flere gange hundeejerne om at være opmærksomme på skiltningen. Undtaget i ganske få tilfælde hvor jeg er endt i en mindre juridisk diskussion om skiltningens lovlighed, har reaktionerne uden undtagelse været en flod af harmdirrende skældsord: En enkelt gang da en gruppe på 8 voksne luftede 10 løse hunde, mærkede jeg en umiskendelig fysisk trussel da jeg bad dem om kalde på deres hunde og holde dem i snor. Derefter har jeg resigneret, for så vidt at jeg har forstået at hundeejerne udmærket er klar over skiltningen, og at de under ingen omstændigheder har tænkt sig at efterleve den.

Dette er mere end problematisk: For nyligt var min kæreste nær ved at blive tromlet ned da vi kom i vejen for en gruppe panikslagne får der blindt styrtede af sted. Hun undslap med nød og næppe en kollision ved i sidste øjeblik at kaste sig til siden. Årsagen var en hund der havde revet sig løs fra et par unge piger og hvis jagtinstinkt var blevet vakt af fårenes paniske flugt så den for rasende efter fårene uden at ænse sine ejeres råb. Jeg kan derfor ikke se andet end at risikoen for at får eller mennesker en dag kommer galt af sted er overhængende så længe der færdes hunde derude. Påbudet om at hunde skal i snor vil aldrig bliver efterlevet, dertil har hundeejerne alt for heftige følelser for deres hunde. Til gengæld er det muligt at et fuldstændigt forbud mod hunde i området kan have effekt da det i så fald ikke vil være så let at undslå sig med at man skam har helt styr på hunden, eller at hunden selv har revet sig løs hvis man bliver gjort opmærksom på forbudet. Et fuldstændigt forbud kan trods alt ikke gradbøjes.

Min opfordring er derfor: Undersøg mulighederne for en juridisk bemyndigelse til at gøre området hundefrit. Det må kunne gøres efter en eller anden paragraf i fredningsbestemmelserne eller andet sted. Eftersom hundeejerne stadig har hele Valby Parken samt den inderste del af Sydhavnstippen til deres rådighed, er der bare tale om at adskille hundeluftningsområderne fra det fredede naturareal hvis status som naturreservat i det hele taget gør at det bør holdes fri af hunde.

Med ønsker om et fortsat vellykket fåre- og naturprojekt på Sydhavnstippen.

Venlig hilsen

Thomas Scharff, bibliotekar
Wagnersvej 10, 1. tv.
2450 Kbh. SV